

виконання практичних завдань з докладним поясненням оцінки. На першій лекції викладач зобов'язаний оголосити критерії оцінювання, вид і форми контролю, акцентувати увагу здобувачів на професійну спрямованість навчального матеріалу, навести приклади, де і як вони можуть скористатися здобутими знаннями.

Головне завдання закладу вищої освіти – це мотивувати здобувачів до навчання таким чином, щоб їхньою метою стало не просто отримання диплома про вищу освіту без розуміння суті пройденого навчання, а диплома, який підкріплений міцними і стабільними знаннями.

Отже, підвищення навчальної мотивації здобувачів за умови дистанційного навчання під час воєнного стану є особливим завданням викладача.

*Старший викладач кафедри правового
забезпечення та адміністрування
транспортної діяльності А. В. Колісников
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Дистанційний формат навчання учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану характеризується асинхронністю і несистемністю, що обумовлює виникнення проблеми дотримання академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та вимагає створення відповідної методології проведення контролю в режимі онлайн-освіти.

Відповідно до Закону України «Про освіту» академічна доброчесність являє собою сукупність етичних принципів і визначених законодавством правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень [1]. Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає

самостійне виконання навчальних завдань, посилення на джерела інформації, дотримання норм законодавства про авторське і суміжні права, надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності тощо.

В умовах дистанційного навчання складним є контроль дотримання академічної доброчесності здобувачами, оскільки самостійне виконання завдань та онлайн-формат унеможливають контроль дотримання ними академічної доброчесності за допомогою традиційних для очної освіти засобів (усне опитування, дискусії). Причинами порушення академічної доброчесності здобувачами під час освітнього процесу є недостатня їхня методична та організаційна підтримка з боку викладачів, що запускає режим самоосвіти і сприяє впровадженню здобувачами елементів недоброякісних запозичень у свої навчальні досягнення. Також недотримання принципів академічної доброчесності викликано відсутністю сприятливої атмосфери під час навчального процесу (довіри, поваги, відкритості учасників), чітких вимог і критеріїв оцінювання навчальних досягнень, низькою академічною культурою, відсутністю мотивації та зацікавленості здобувачів, а також низьким рівнем розвитку навичок самостійної роботи в онлайн-умовах.

Наявність сучасних форм, інструментів і методичних підходів поточного і підсумкового оцінювання результатів роботи здобувачів дає змогу об'єктивно визначити рівень отриманих знань, набутих умінь і навичок, ефективно управляти навчальним процесом. Основними напрямками забезпечення академічної доброчесності здобувачів є створення в навчальних закладах психологічних передумов дотримання принципів академічної доброчесності; використання викладачами додатків, що відслідковують поведінку здобувачів під час занять і написання робіт; розроблення конкретних критеріїв і комплексних систем оцінювання результатів онлайн-навчання; забезпечення якісного зворотного зв'язку викладача та здобувача; розвиток креативності, пробудження інтересу у здобувачів до наукових досліджень та отримання нових знань.

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 19.09.2023).

2. Гринь Ю. В., Чорна Ю. В. Застосування принципів академічної доброчесності в системі контролю навчальної діяльності студентів. *Доуніверситетська підготовка: інновації, виклики, перспективи*: 2021 рік: матеріали II Всеукр. навч.-наук. конф., 26-28 травня 2021 р. Київ: КНУ, 2021. С. 21-28.

3. Дебати з теми «Академічна доброчесність в умовах дистанційного навчання: дотримуватися не можна порушувати». *Сайт Київського міжнародного університету*. URL: <https://kumu.edu.ua/news/2022/debaty-z-temy-akademichna-dobrochesnist-v-umovakh-dystantsiynogo-navchannya-dotrymuvatysya-ne-mozhna/> (дата звернення: 20.09.2023).

4. Наливайко О., Жерновникова О. А., Наливайко Н. А., Молоток В. Академічна доброчесність в умовах вимушеного дистанційного навчання. *Електронне наукове фахове видання «Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету»*. 2022. № 13. С. 89-103. URL: <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2022.137> (дата звернення: 20.09.2023).